

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı:

Konu: ARS Yetkilendirme Genelgesi

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ
YETKİLENDİRME GENELGESİ
(UED 2024/1)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Genelgenin amacı, sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluğu veya birleşik uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluğu bünyesinde uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli olarak görev yapacak kişilerin yetkilendirilmesi, görevlerinin ve sorumluluklarının belirlenmesi ve bu hususlara ait usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Genelge, Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği ve Genel Havacılık Yönetmeliği kapsamında faaliyet yürüten ve Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliğine göre onaylanmış sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşlarını, birleşik uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşlarını ve bu kuruluşlarda çalışan uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Genelge, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne ve 05/11/2022 tarih ve 32004 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliği'ne ve Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetimi Talimatına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Genelgede geçen terimler;

- ARC (Airworthiness Review Certificate): Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasını,
- ARS (Airworthiness Review Staff): Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelini,
- AWC (Airworthiness Certificate): Uçuşa elverişlilik sertifikasını,

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

d.) Bakım kuruluşu: SHT-CAM Talimatına veya SHT-145 Talimatına göre onaylanmış hava aracı veya komponenti üzerinde bakım yapmak üzere yetkilendirilen kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişiye ait işletmeyi,

e.) CAMO (Continuing Airworthiness Management Organisation): SHT-CAM Talimatına göre onaylanmış sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşunu,

f.) CAO (Combined Airworthiness Organisation): SHT-CAM Talimatına göre onaylanmış birleşik uçuşa elverişlilik yönetimi kuruluşunu,

g.) ELA1 (Hafif Hava Aracı 1): Aşağıdaki özelliklere sahip hafif hava aracını;

1) Azami kalkış ağırlığı 1200 Kg veya altında olan, karmaşık motorlu hava aracı olarak sınıflandırılmayan uçak, planör veya motorlu planör,

2) Azami tasarım kaldırma gazı veya sıcak hava hacmi, sıcak hava balonları için 3400 m³'ün, gaz balonları için 1050 m³'ün, bağlı gaz balonları için 300 m³'ün üzerinde olmayan balon,

3) Azami 4 kişi alacak şekilde tasarlanmış, azami tasarım kaldırma gazı veya sıcak hava hacmi, sıcak hava gemisi için 3400 m³'ün ve gaz hava gemisi için 1000 m³'ün üzerinde olmayan hava gemisi.

h.) ELA2 (Hafif Hava Aracı 2): Aşağıdaki özelliklere sahip hafif hava aracını;

1) Azami kalkış ağırlığı 1200 Kg üzerinde ve 2000 Kg veya altında olan, karmaşık motorlu hava aracı olarak sınıflandırılmayan uçak, planör veya motorlu planör,

2) Balon,

3) Sıcak hava gemisi,

4) %3 azami statik ağırlık, vektörel olmayan itki (geri itki hariç), yapısı, kontrol sistemi ve balon bölme sistemi geleneksel ve basit tasarımlı, güç destekli olmayan kontroller gibi karakteristik özelliklere sahip gaz hava gemisi,

5) Döner kanatlı çok hafif hava aracı.

i.) Grup 1 hava aracı: Karmaşık motorlu uçaklar, çok motorlu helikopterler, maksimum onaylı uçuş irtifa seviyesi FL290 değerini aşan uçaklar, elektromekanik uçuş kumanda (fly-by-wire) sistemlerine sahip hava araçları, ELA2 harici gazlı hava gemileri veya Genel Müdürlük tarafından farklı bir hava aracı tipi olduğu kabul edilen hava araçlarını,

j.) Grup 2 hava aracı: Aşağıdaki alt gruplara ait ve Grup 1'den farklı olan hava araçları ile Genel Müdürlük tarafından düşük komplekslikleri sebebi ile bu gruba dahil edilen hava araçlarını;

1) Alt grup 2a: Tek turbo-prop motorlu uçaklar,

2) Alt grup 2b: Tek türbin motorlu helikopterler,

3) Alt grup 2c: Tek piston motorlu helikopterler.

k.) Grup 3 hava aracı: Grup 1 hava araçları haricinde kalan piston motorlu uçakları, (Basınçlandırılmayan ve MTOW 2000 Kg altındaki piston motorlu uçaklar, ELA1 piston motorlu uçaklar),

l.) Grup 4 hava aracı: Grup 1'de yer almayan planörler, motorlu planörler, balonlar ve hava gemilerini,

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- m.) Hava aracı bakım personeli: SHT-66 Talimatına göre lisanslandırılmış belirli tipte hava aracına ve/veya komponentine belirlenen kapsamda bakım yapmak üzere yetkilendirilen personeli,
- n.) HBL-66 lisansı: SHY-CA Yönetmeliği gereklerine uygun olarak düzenlenmiş olan hava aracı bakım personeli lisansını,
- o.) İşletici: Uçuş operasyonu gerçekleştirmek amacıyla Genel Müdürlükten işletme ruhsatını ya da onayı almış kişi veya kuruluşu,
- p.) Karmaşık motorlu hava aracı: Aşağıda listelenen özelliklerden herhangi birini sağlayan hava aracını;
- 1) Sertifikalandırılmış kalkış ağırlığı 5700 Kg ve üzerinde veya yolcu koltuk kapasitesi 19'dan fazla veya uçuş için asgari iki pilota sertifikalandırılmış olan veya turbo jet motor(lar)a ya da birden fazla turbo prop motora sahip olan uçak,
  - 2) Sertifikalandırılmış kalkış ağırlığı 3175 Kg ve üzerinde veya yolcu koltuk kapasitesi 9'dan fazla veya asgari iki pilota sertifikalandırılmış olan helikopter,
  - 3) Tilt rotor hava araçları.
- q.) Kuruluş: Bir gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliğin bir parçasını,
- r.) LSA (Light Sport Aeroplane): Aşağıdaki özellikleri taşıyan hafif sportif hava aracını;
- 1) Azami kalkış ağırlığı 600 Kg'ın üzerinde olmayan,
  - 2) İniş konfigürasyonundaki azami havada tutunabilme hızı, hava aracının belgelendirilmiş azami kalkış ağırlığında ve en kritik kütle merkezinde kalibre edilmiş hava hızı cinsinden 45 knot'ın üzerinde olmayan,
  - 3) Pilot dâhil olmak üzere, en fazla iki kişilik azami koltuk kapasitesine sahip,
  - 4) Pervaneli, tek piston motorlu, basınçlandırılmamış kabine sahip hava aracı.
- s.) MTOW (Maximum Take-off Weight): Azami kalkış ağırlığı
- t.) Onaylayıcı personel: Bir hava aracının veya komponentin bakım çıkışından sorumlu olan personeli,
- u.) Risk değerlendirme: Mevcut veya algılanan riskin kabul edilebilir veya tolere edilebilir olup olmadığını belirlemek için mühendislik ve operasyonel yargı veya analiz metotlarına dayalı değerlendirmeyi,
- v.) Sürekli uçuşa elverişlilik: Hava aracının, işletim ömründeki herhangi bir zamanda yürürlükteki uçuşa elverişlilik gerekliliklerine uygun ve emniyetli işletim için elverişli bir durumda olmasını sağlayan süreçleri,
- w.) Tip sertifikası: Hava aracı, motor veya pervane için tasarım kriterlerine ve uçuşa elverişlilik kurallarına uygunluğu belirleyen, tip tasarımını, teknik özellikleri ile işletme limitlerini içeren ve tasarımın gerçekleştirildiği ülke otoritesi tarafından verilen belgeyi,
- x.) Uçuş öncesi kontrol: Hava aracının amaçlanan uçuşa uygun olduğundan emin olmak amacı ile uçuş öncesinde yerine getirilen ve arıza giderimini kapsamayan kontrolleri,
- y.) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemesi: Hava aracına özgü yapılan işlemlerin öngörülen zaman çerçevesinde teferruatlı şekilde incelenerek hava aracının tip sertifikası veri

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

sayfasına, onaylı tasarıma, emniyetli kullanıma, teknik düzenlemelere ve uluslararası standartlara uygun olduğunun doğrulanmasını,

z.) VLA (Very Light Aircraft): Aşağıdaki özelliklerden birine sahip çok hafif hava aracını;

1) Döner kanat çok hafif hava aracı (Gyroplane): Havanın büyük ölçüde dikey eksenler üzerinde serbestçe dönen bir veya daha fazla rotor üzerindeki reaksiyonlarıyla uçuş sırasında desteklenen MTOW 600 Kg veya altında olan havadan ağır hava aracı,

2) Esnek kanat çok hafif hava aracı (Microlight): Motor teçhizatına sahip, hareketli ağırlık merkezi ile iki eksenle kumanda edilebilen MTOW 500 Kg veya altında olan esnek kanatlı havadan ağır hava aracı,

3) Sabit kanat çok hafif hava aracı (Ultralight): Motor teçhizatına sahip, MTOW 750 Kg veya altında olan sabit kanatlı havadan ağır hava aracı.

aa.) Yetkinlik: Bireysel becerilerin, pratik ve teorik bilgilerin, tutumların, eğitimin ve deneyimin birleşimini,

bb.) Yönetici personel: Genel Müdürlüğün uygunluğunu ilgili mevzuat kapsamında gerçekleştirilen değerlendirme sonrası kabul ettiği ve bu Talimat gerekliliklerini yerine getirmekten sorumlu olan yöneticiyi,

ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar ve kısaltmalar için ülkemizin üyesi bulunduğu ICAO ve EASA tarafından yayımlanan dokümanlarda ve ayrıca Genel Müdürlük tarafından yayımlanan sivil havacılık mevzuatında belirtilen tanımlar ve kısaltmalar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Sürekli/Birleşik Uçuşa Elverişlilik Yönetimi Kuruluşu Gereklileri

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetki talebi

MADDE 5- (1) ARC yayınlamak veya ARC, AWC, ihraç AWC için gerekli olan tavsiye raporu yayınlamak amaçlarıyla uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemesi yapmak ve uygulanabilir olduğunda özel uçuş izni yayınlamak ve bu kapsamda uçuş koşullarını tayin etmek üzere CAMO/CAO, yönetimindeki hava aracı tiplerinde uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetkisi ve özel uçuş izni yayımlama yetkisi talep edebilir. Bu işlemleri CAMO/CAO adına yapacak ARS istihdam edebilir.

(2) CAMO/CAO yönetimindeki hava aracı tiplerinde uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetki ve uygulanabilecekse özel uçuş izni yayımlama yetki talebinin dikkate alınabilmesi için kuruluşun son iki yıla ait emniyet risk değerlendirme puanının %75'in altına düşmemesi gerekir. (Bakınız, Ek-1: SYK Emniyet Risk Değerlendirme Anketi)

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelini görevlendirme süreci

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

MADDE 6- (1) CAMO/CAO, uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetkisi ve uygulanabilecekse özel uçuş izni yayımlama yetkisi için ARS'nin görevlerini ve sorumluluklarını ve ayrıca ilgili prosedürleri ve süreçleri tanımlayarak kuruluş el kitabını güncelleyip değerlendirilmesi ve SHT-CAM Talimatına uygun ise onaylanması amacıyla Genel Müdürlüğe sunar.

(2) CAMO/CAO, aday ARS yetkinliğinin değerlendirilebilmesi amacıyla kanıt dokümanları ekleyerek ARS'nin yetkilendirilebilmesi için Genel Müdürlüğe başvuruda bulunur. (Bakınız Ek-2: Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Başvuru Kontrol Formu)

(3) ARS'nin İngilizce dil yeterliliği, teorik bilgi yeterliliği, havacılık sektöründeki tecrübesi ve uygulama performansı yetkilendirme için esastır.

(4) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirme, kişiye ait belgenin yayımlanmasıdır. (Bakınız Ek-4: Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Yetkilendirme Belgesi)

(5) Genel Müdürlük kuruluş el kitabını onayladıktan ve söz konusu kişiyi ARS olarak yetkilendirdikten sonra, kuruluş bu kişilerin isimlerini, yetkilendirme referansını belirterek ve verilen yetki kapsamını da göstererek CAMO/CAO el kitabında listeleyip tanımlayarak ARS'yi görevlendirir.

El kitabında tanımlama

MADDE 7- (1) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemini yapmak veya bu içerikte tavsiye raporu yayımlamak ve uygulanabilir ise özel uçuş izni tanzim etmek için görevlendirilecek ARS'nin niteliklerinin, pozisyonunun, görev kapsamının ve sorumluluklarının belirtilmesi ve ayrıca uçuşa elverişlilik gözden geçirme ve uygulanabilecekse özel uçuş izni yayımlama süreçleri ve prosedürleri CAMO/CAO el kitabında açıklanır.

(2) Yetkilendirilen ARS'nin kuruluş el kitabında 6. Madde 5. Fıkraya göre tanımlanarak görevlendirilmesi küçük (minor) değişiklik olarak kabul edilir.

(3) Kuruluş yönettiği hava araçlarının uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemelerini uzun dönemli adam.saat planı ile takip ettiğini ve ARS'nin iş yükünün analiz edilebileceğini gösterir bir kontrol sistemi kurmalıdır.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli kayıtları

MADDE 8- (1) CAMO/CAO, ARS'nin yetkilendirmeye ilişkin kalifikasyonları kanıtlayabildiğinden emin olmalıdır.

(2) CAMO/CAO, ARS'nin, sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi deneyimini ve sorumluluk alanıyla ilgili eğitimleri ve sahip olduğu yetkilendirmeye ilişkin nitelikleri gösteren detayları da içeren kayıtları muhafaza eder.

(3) Bahse konu dokümanlar, gerekli güvenlik tedbirleri alınarak bilgisayar ortamında da saklanabilir. Sisteme erişim hakkına sahip olan kişi sayısı, söz konusu kayıtların yetkisiz bir şekilde değiştirilmemesi veya yetkisiz kişilerce gizli kayıtlara erişilmemesi için asgari sayıda tutulmalıdır.

(4) Genel Müdürlük, talep etmesi halinde söz konusu kayıtlara erişim hakkına sahiptir.

(5) Bu kayıtlar ARS'nin kuruluştan ayrılmasından sonra, üç yıl boyunca da muhafaza edilir.

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli kayıtlarının içeriği

MADDE 9- (1) Her bir ARS hakkında asgari aşağıdaki bilgiler kayıt altına alınır:

- a.) Adı, soyadı ve doğum tarihi
- b.) Yetkilendirmenin yapıldığı tarih ve yetkilendirme kapsamı,
- c.) Sürekli uçuşa elverişlilik yönetimindeki ve kuruluş bünyesindeki tecrübesi,
- d.) SHT-CAM Talimatının ilgili bölümleri ve kuruluşun uçuşa elverişlilik gözden geçirme ve uygulanabilir ise özel uçuş izni tanzim etme prosedürleri hakkındaki bilgisi,
- e.) Gözetim altında yapılan uçuşa elverişlilik gözden geçirme işleminin kayıtları (Bakınız, Ek-3: Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Değerlendirme Formu),
- f.) Lisans/Önlisans diploması veya HBL-66 lisansı veya Genel Müdürlük tarafından kabul edilen kalifikasyon,
- g.) HBL-66 lisanslı hava aracı bakım personeli ise tamamlanan tip eğitimi, ilgili hava aracının lisansına işlendiği tarih, lisansına kayıtlı hava aracı tipleri ve bunlardaki tecrübesi,
- h.) Tamamlanan başlangıç ve tekrar/tazeleme eğitimleri,
- i.) CAMO/CAO veya bakım kuruluşunda bulunduğu konumun sorumlulukları,
- j.) Yetki belgesinin asıl nüshası.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli pozisyonu

MADDE 10- (1) ARS'nin, kuruluş bünyesinde uçuşa elverişlilik yönetimi sürecinden bağımsız veya hava aracının uçuşa elverişlilik yönetimi sürecine ilişkin tam yetkiye sahip olması gerekir.

(2) Uçuşa elverişlilik yönetimi sürecinden bağımsızlık, Genel Müdürlük tarafından kabul edilebilecek diğer yöntemlerin yanı sıra aşağıdakiler aracılığıyla sağlanabilir:

a.) Kişinin uçuşa elverişlilik yönetiminde çalışmadığı hava aracında uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemleri yapmak üzere görevlendirerek. Örneğin; bir hava aracı tipinde uçuşa elverişlilik yönetimine dahil olurken, bir başka hava aracı tipinde uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemlerini yapmak.

b.) Hava aracı bakım yetkisine sahip kuruluş, uçuşa elverişlilik yönetim sürecine dahil olmadıkları sürece, kadrosundaki HBL-66 lisanslı hava aracı bakım personelini ARS olarak görevlendirerek. Olası hatalı uygulamayı, menfaat çelişmesini önlemek için hava aracının fiziki incelemesi veya fiziki inceleme sırasında tespit edilen bulgunun düzeltilmesi için yapılan bakım işleri dışında bu personel, ilgili hava aracının bakım çıkışı işlem süreçlerine dahil olamaz.

c.) CAMO/CAO veya bakım kuruluşunun kalite ve/veya uyumluluk izleme ve/veya emniyet yönetimi bölümündeki teknik personeli ARS olarak görevlendirerek.

(3) Hava aracının tamamında sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi sürecinde tam yetkiye sahip olmak Genel Müdürlük tarafından kabul edilebilecek diğer yöntemlerin yanı sıra aşağıdaki usullerle sağlanabilir:

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

a.) ARS olarak bakım yönetiminden sorumlu Form-4 sahibi yöneticiyi görevlendirerek.

b.) Sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi sürecinin tamamından yalnızca bir kişinin sorumlu olduğu belirli bir tip hava aracında çalışan personeli, uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi yapmak üzere görevlendirerek.

c.) Tek kişilik kuruluşlarda, söz konusu kişi tam yetkiye sahip olacağından ARS olarak görevlendirerek.

(4) Uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetkisine ve uygulanabilirse özel uçuş izni yayınlama yetkisine sahip CAMO/CAO tarafından bakım yönetimi yapılan hava aracı tiplerinde yetkilendirilen ARS, yetkisini kullanabilir.

(5) CAMO/CAO bünyesindeki ARS 'yi, yetkilendirildiği hava aracı tiplerinde, bir başka CAMO/CAO yönetimindeki hava aracının uçuşa elverişlilik gözden geçirme denetimine Genel Müdürlük geçici görevlendirebilir. Bu durumda Genel Müdürlüğün Hizmet Tarifesine göre uçuşa elverişlilik gözden geçirme denetimi ücreti ARS'nin mensubu olduğu CAMO/CAO'ya ödenir. CAMO/CAO uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetkisine sahip olmadığı için Genel Müdürlükçe geçici görevlendirilen ARS, ilgili sertifikaların yayınlanması için Genel Müdürlüğe tavsiye raporu gönderir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelinin ilk defa yetkilendirilmesi

MADDE 11- (1) Her ARS adayının teorik bilgi yeterliliği, "U 01 E UE 007 - Hava Aracı Uçuşa Elverişlilik Denetimi" eğitim içeriğinden Genel Müdürlük tarafından yapılacak sınavla değerlendirilir ve 100 tam puan üzerinden 75 ve üzeri notlar kabul edilir.

(2) Her ARS adayı, 13.09.2023 tarihli E-41466435-200.01-61300 sayılı UED sınavlarının gerçekleştirilmesi konulu Genel Müdürlük yazısına göre Sektörel Düzenleme ve Eğitim Daire Başkanlığı tarafından yapılan dil yeterliliği (İngilizce) sınavından 100 tam puan üzerinden asgari 75 alır. ÖSYM tarafından yapılan İngilizce YDS sınavından veya ÖSYM'nin YDS eşdeğeri olarak kabul ettiği sınavlardan en az 70 ve üzeri puan alan ARS adayı, bu fıkra kapsamındaki yeterliliği sağlamış kabul edilir.

(3) Bu sınavlardan alınan başarı notu, sınav tarihi itibarıyla 10 yıl süreyle geçerli kabul edilir.

(4) Aday ARS ilk sınavlarda kabul edilebilir başarı puanı elde edemediği durumda azami bir ay içerisinde Genel Müdürlük tarafından belirlenen tarihte ikinci sınava alınır. İkinci sınavda da başarısız olunması durumunda en az bir yıl sonra yeni başvuru yapılabilir.

(5) Her ARS adayı, uygulama performansı için Genel Müdürlük gözetiminde veya kuruluşun el kitabının bir parçası olarak onaylanmış prosedür doğrultusunda (diğer) kuruluş bünyesindeki ARS'nin gözetiminde uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemesi gerçekleştirir (Bakınız, Ek-3: Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Değerlendirme Formu). ARS performans değerlendirmesinin Genel Müdürlük veya kuruluş tarafından yapıp yapılmadığına bakılmaksızın

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

gözetim altında icra edilen bu işlem hakkında gözlemcinin izlenimlerini yansıtan sonuç raporu ile birlikte Genel Müdürlük, ARS'nin yeterliliğiyle ilgili sunulan kanıtları da inceleyerek kararını verir.

(6) SHT-66 Talimatına göre HBL-66 lisansına sahip fiilen çalışan hava aracı bakım teknisyeni, lisansında kayıtlı hava aracı tiplerinin ilişkili olduğu tip sertifikalarına bağlı hava aracı tiplerinde ARS olarak yetkilendirilebilir.

(7) HBL-66 lisanslı hava aracı bakım teknisyeni olmayan ve ilk defa yetkilendirilecek aday ARS, yetkilendirilmeden önce Genel Müdürlük veya SHT-147 Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Talimatına göre onaylanmış kuruluş tarafından yapılan ve talep edilen yetki kapsamına uygun grupta, aşağıdaki modül sınavlarından SHT-66 Talimatı kapsamında en az A Kategori seviyesinde 100 tam puan üzerinden asgari 60 almalıdır:

i.) Türbin motorlu uçaklar

U 01 E UE 132 - Türbin Motorlu Uçak Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 11)

U 01 E UE 138 - Gaz Türbin Motorlar (Modül 15)

ii.) Piston motorlu uçaklar

U 01 E UE 132 - Piston Motorlu Uçak Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 11)

U 01 E UE 139 - Piston Motorlar (Modül 16)

iii.) Türbin motorlu helikopterler

U 01 E UE 135 - Helikopter Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 12)

U 01 E UE 138 - Gaz Türbin Motorlar (Modül 15)

iv.) Piston motorlu helikopterler

U 01 E UE 135 - Helikopter Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 12)

U 01 E UE 139 - Piston Motorlar (Modül 16)

v.) Diğer (ELA1 ve ELA2) hava araçları

U 01 E UE 156 - Genel Gövde Yapısı (Modül 7L)

U 01 E UE 161 - Radyo Com / ELT / Transponder / Ekipmanlar (Modül 12L)

Yetkilendirilmek istenen hava aracı yapısına göre;

U 01 E UE 153 - Gövde Yapısı: Ahşap, Metal Boru ve Kumaş (Modül 4L)

veya U 01 E UE 154 - Gövde Yapısı: Kompozit (Modül 5L)

veya U 01 E UE 155 - Gövde Yapısı: Metal (Modül 6L)

veya U 01 E UE 157 - Güç Sistemleri (Modül 8L)

veya U 01 E UE 158 - Sıcak Hava Balonu / Hava Gemisi (Modül 9L)

veya U 01 E UE 159 - Serbest veya Bağlı Gaz Balonu / Hava Gemisi (Modül 10L)

veya U 01 E UE 160 - Sıcak Havalı / Gazlı Hava Gemisi (Modül 11L)

veya U 01 E UE 162 - Döner Kanat Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 13L)

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(8) HBL-66 lisansında kayıtlı hava aracı tiplerinin ilişkili olduğu tip sertifikalarına bağlı hava aracı tipleri dışındaki bir tipte ARS olarak yetkilendirilecek teknisyenden veya diğer personelden, SHT-147/EASA Part-147 Bakım Eğitimi Kuruluşu veya SHT-145/EASA Part-145 Bakım Kuruluşu, imalatçı veya Genel Müdürlükçe kabul edilen kuruluş tarafından SHT-66/EASA Part-66 Seviye 1 Genel Tanıtıma eşdeğer düzeyde, ARS olarak yetkilendirilecek hava aracı tipinde eğitim aranır. Seviye 1 Genel Tanıtım eğitimi alınan hava aracı tiplerinin ilişkili olduğu tip sertifikalarına bağlı hava aracı tiplerinde ARS olarak yetkilendirme yapılır.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelinin yetki devamı

MADDE 12- (1) ARS, yetki geçerliliğini muhafaza etmek için aşağıdaki alternatiflerden birini karşılamalıdır:

a.) Son 2 yıllık periyodik süre içerisinde en az 6 ay sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi faaliyetlerine katılmış veya

b.) Son 12 aylık dönem içerisinde en az bir uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi gerçekleştirmiş olmalıdır.

(2) ARS yetkisi yukarıdaki kriterler karşılanması koşuluyla süresizdir. Ancak her 5 yılda bir sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi mevzuatına ve CAMO/CAO el kitabı içeriğine ve prosedürlerine yönelik, kuruluş içinden/dışından aldığı havacılık eğitimi ile ARS'nin bilgilerini güncellediği, kalite ve/veya uyumluluk izleme ve/veya emniyet yönetimi yöneticisi tarafından Genel Müdürlüğe resmi yazıyla bildirilir. Aksi halde ARS yetkisi askıya alınır.

(3) Yetkilendirildiği 10. yıldan sonra CAMO/CAO değiştiren ARS'lerden, 13. Madde gerekleri aranır.

(4) Görevlendirildiği CAMO/CAO'dan ayrıldıktan sonra azami 6 ay içerisinde uçuşa elverişlilik gözden geçirme yetkisi bulunan bir diğer kuruluşa geçen ARS'nin yeni CAMO/CAO bünyesinde görevlendirilmesi, Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Onay Formunun yeniden yayımlanması ve 7. Madde kriterlerine uygun şekilde hazırlanmış kuruluş el kitabının Genel Müdürlükçe onaylanması ile yapılır. Sürecin 6 aydan daha uzun sürmesi halinde ARS'yi yeniden yetkilendirebilmek için 13. Madde gerekleri aranır.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelinin yetkisinin yeniden kazanılması

MADDE 13- (1) Yetki geçerliliğini koruyamamış ARS'nin yetkisini yeniden kazanmak amacıyla veya ARS olarak yetkilendirildiği 10. yıldan sonraki CAMO/CAO değişikliklerinde ARS, Genel Müdürlük gözetiminde veya Genel Müdürlük tarafından kabul edilmesi koşuluyla ilgili CAMO/CAO 'nun onaylanmış prosedürü uyarınca (başka bir) kuruluştaki ARS'nin gözetiminde tatmin edici düzeyde başarılı bir uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemesi gerçekleştirir (Bakınız, Ek-3: Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Değerlendirme Formu).

(2) Gözetim altında yapılan uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemine ilişkin kanıtlar ve ayrıca sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi mevzuatına ve CAMO/CAO el kitabı içeriğine ve prosedürlere yönelik kuruluş içinden/dışından aldığı havacılık eğitimiyle bilgilerini güncellediği doğrulanabilecek muhteviyatta dokümanlar Genel Müdürlüğe gönderilir. Sunulan kanıt mahiyetindeki bu dokümanlar

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

değerlendirilerek yeterli kabul edilirse ve ayrıca 11. Madde, 1. ve 2. Fıkralardaki gereklilikler karşılanırsa Genel Müdürlük, bu kişiyi ARS olarak yeniden yetkilendirir.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personeli nitelikleri

MADDE 14- (1) MTOW 5700 Kg ve üzeri olan hava araçlarında uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi yapacak personel aşağıdaki nitelikleri taşır:

a.) Sürekli uçuşa elverişlilik konusunda en az 5 yıllık deneyim,

b.) SHT-66 Talimatına göre HBL-66 hava aracı bakım personeli lisansı veya havacılıkla ilgili önlisans/lisans diploması (Bu kriteri karşılayamayan personel için bu gereklilik yerine (a) paragrafında istenen tecrübeye ilaveten hava aracının ve komponentlerinin bakımı veya sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi faaliyetleri veya bunlarla ilişkili iş ve işlemlerdeki tecrübenin kombinasyonu şeklinde 5 yıllık deneyim kabul edilir.),

c.) Havacılık eğitimi,

d.) CAMO/CAO veya bakım kuruluşu bünyesinde uygun sorumluluklara sahip bir pozisyon.

(2) MTOW 2730 Kg üzeri olan hava araçlarında görev yapacak ARS aşağıdaki nitelikleri taşır:

a.) Sürekli uçuşa elverişlilik konusunda en az 4 yıllık deneyim,

b.) HBL-66 hava aracı bakım personeli lisansı veya havacılık ile ilgili önlisans/lisans diploması (Bu kıstası karşılayamayan personel için bu gereklilik yerine, (a) paragrafında istenen tecrübeye ilaveten hava aracının ve komponentlerinin bakımı veya sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi faaliyetleri veya bunlarla ilişkili iş ve işlemlerdeki tecrübenin kombinasyonu şeklinde 4 yıllık deneyim kabul edilir.),

c.) Havacılık eğitimi,

d.) CAMO/CAO veya bakım kuruluşu bünyesinde uygun sorumluluklara sahip bir pozisyon.

(3) MTOW 2730 kg ve altı piston motorlu uçaklar ile Grup 3 ve Grup 4 hava araçlarında işlem yapacak ARS aşağıdaki nitelikleri taşır:

a.) Sürekli uçuşa elverişlilik konusunda en az 3 yıllık tecrübe,

b.) SHT-66 Talimatına göre HBL-66 hava aracı bakım lisansı veya havacılıkla ilgili önlisans/lisans diploması (Bu kıstasa uymayan personel için bu gereklilik yerine, (a) paragrafında istenen tecrübeye ilaveten hava aracının ve komponentlerinin bakımı veya sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi faaliyetleri veya bunlarla ilişkili iş ve işlemlerdeki tecrübenin kombinasyonu şeklinde 3 yıllık deneyim aranır. Ticari amaçlı kullanılmayan LSA, ELA1, ELA2, Grup 3 ve Grup 4 hava araçlarının bakımı veya bakım yönetimi konusundaki mesleki tecrübe, profesyonel veya gönüllülük esasına göre yarı zamanlı olabilir. Bu durumda 5 yıllık tecrübe istenir.),

c.) Havacılık eğitimi,

d.) CAMO/CAO veya bakım kuruluşu bünyesinde uygun sorumluluklara sahip bir pozisyon,

Havacılık eğitimi

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

MADDE 15- (1) Havacılık eğitiminin eksiksiz yapıldığı, Genel Müdürlük tarafından veya onaylı prosedürler doğrultusunda kuruluş bünyesindeki kalite ve/veya uyumluluk izleme ve/veya emniyet yönetimi yöneticisi tarafından yapılan değerlendirme ile doğrulanır. Bu değerlendirme ve kanıtları kayıt altına alınır.

(2) Havacılık eğitimi, aşağıdaki konularda kuruluş içinden (veya dışından) eğitim yoluyla kazanılan ve/veya güncellenmesi gereken bilgi anlamına gelir:

a.) Sürekli uçuşa elverişlilik yönetimi, uçuşa elverişlilik, uçuşa elverişlilik gözden geçirme, özel uçuş izni ve gürültü işlemleri konularını içeren uçuşa elverişlilik alanındaki düzenlemeler,

b.) Operasyonel gerekliliklerin ve kuruluşun işletme ruhsatında yer alan özel operasyon yetkileri hakkındaki prosedürlerin ilgili kısımları (Asgari Ekipman Listesi (MEL), Özel operasyon yetkileri: PBN (RNAV/RNP), RNP AR APCH, RNP 0.3, MNPS, NAT-HLA, RVSM, LVO, ETOPS, DGR, EFB, NVIS, HHO, HEMS, HOFO, SET-IMC, PINS-VFR),

c.) CAMO/CAO el kitabı ile sürekli uçuşa elverişlilik, uçuşa elverişlilik gözden geçirme, özel uçuş izni işlem prosedürleri,

d.) En azından Optimizasyon tekniği, Güvenilirlik programı, Periyodik kontrollere dayalı hava aracı bakım programı; Trent takibi, Durum izlemeye dayalı ömür sınırlı parçalar ve/veya süre kontrollü komponentler; Planlı ve plansız bakımlar gibi konuları içeren bakım programı esasları,

e.) Emniyet yönetim sistemi (SMS), insan faktörleri (HF), yakıt tankı emniyeti (FTS), elektrik tesisatı bağlantı sistemi (EWIS).

Havacılıkla ilgili lisans/önlisans diploması

MADDE 16- (1) ARS olarak yetkilendirilecek personel, Genel Müdürlük nezdinde kabul edilebilir eğitimi tamamlamış uygun mühendislik derecesine veya havacılık alanında önlisans/lisans diplomasına sahip olmalıdır.

“Uygun mühendislik derecesi” uçak, uzay, makine, elektrik, elektronik, aviyonik, mekatronik, havacılık, endüstri, bilgisayar (donanım), haberleşme (telekomünikasyon), malzeme ve metalürji mühendisliği alanında kazanılan diploma anlamına gelmektedir.

“Havacılık alanında önlisans/lisans diploması” hava araçlarının veya hava aracı komponentlerinin bakımı ile ilgili alanlardaki eğitim öğretim programlarından mezun olan tekniker/teknisyen anlamına gelmektedir.

Bakım kuruluşundaki teknisyenin ARS olarak yetkilendirilmesi

MADDE 17- (1) SHT-145 Talimatına veya SHT-CAM Talimatına göre hava aracı bakım yetkisine sahip bir kuruluşta, HBL-66 lisanslı hava aracı bakım teknisyeni, lisansında herhangi bir kısıtlama, sınırlama olmadığında lisansına işlenmiş hava aracı tiplerinin bağlı olduğu TCDS’de listelenen tiplerde ARS olarak yetkilendirilebilir.

(2) ARS olarak yetkilendirilecek hava aracı bakım teknisyeni için SHT-66 Talimatına göre düzenlenmiş lisans sınıfları aşağıdakilerden herhangi biridir:

a.) Grup 1 hava araçları için alt kategoriler dahil A, B1, B2 veya C lisans,

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- b.) ELA2 harici hava gemileri için kategori B2 veya L5 lisans,
- c.) Grup 2 hava araçları için alt kategoriler dahil A, B1, B2, B2L veya C lisans,
- d.) Grup 3 hava araçları için alt kategoriler dahil A, B1, B2, B2L, B3, C, L2 veya L2C lisans,
- e.) Grup 4 hava araçları için kategori B2, B2L, L2, L2C, L1, L1C, L3H, L3G, L4H, L4G veya L5 lisans,

(3) ARS yetkisi almış HBL-66 lisanslı teknik personel, uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemesi yaptığı dönemde uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemi yapılan hava aracı için onaylayıcı personel gerekliliklerini veya SHT-66 Talimatının deneyim gerekliliklerini karşılaması aranmaz.

(4) Belirli bir tipteki hava aracı için HBL-66 lisansının geçerli olmadığı durumlarda o hava aracı için geçerli ulusal hava aracı bakım personeli lisansı ve dolayısıyla ulusal onaylayıcı personel kalifikasyonu aranır.

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemelerinin kayıtları

MADDE 18- (1) CAMO/CAO veya bakım kuruluşu, bünyesinde çalışan ARS'nin yürüttüğü tüm uçuşa elverişlilik gözden geçirme işlemlerinin kayıtlarını asgari 3 yıl boyunca saklar ve talep edildiğinde Genel Müdürlüğe ve hava aracının sahibine veya işleticisine eksiksiz sunar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetki İptalleri ve İdari Yaptırımlar

Uçuşa elverişlilik gözden geçirme personelinin yetki iptali

MADDE 19- (1) ARS olarak yetkilendirilmezden önce havacılık sektöründe yaptığı iş ve işlemler nedeniyle Genel Müdürlük tarafından herhangi bir idari ve mali yaptırım uygulanmış veya sorgulamada adli sicil arşiv kaydı tespit edilen kişi, ARS olarak yetkilendirilmez.

(2) ARS olarak yetkilendirildikten sonra yaptığı iş ve işlemler nedeniyle Genel Müdürlük tarafından herhangi bir idari ve mali yaptırım uygulanmış ARS'nin yetkisi iptal edilir.

(3) Kronik sağlık sorunları, madde bağımlılığı veya sanık sıfatıyla yargıya intikal eden davası bulunma gibi nedenlere ARS'nin fiziksel ve zihinsel odaklanması havacılık emniyeti açısından potansiyel risk yaratabileceği öngörülen durumlarda yapılacak inceleme ve değerlendirmeye bağlı olarak yetkilendirme Genel Müdürlükçe 2 yıl süreyle askıya alınır. Bu kişi ARS olarak tekrar yetkilendirilmek istenirse 13. Madde gerekleri aranır.

(4) Yapılacak denetimlerde sivil havacılık mevzuatı kurallarına aykırı hareket ettiği veya görevinin sağladığı nüfuz ve yetkileri kötüye kullandığı tespit edilmesi halinde ARS'nin yetkisi Genel Müdürlük tarafından sonlandırılır.

(5) ARS'nin yetkisi iptal olduğunda, sonlandırıldığında, askıya alındığında veya ARS kuruluşun ayrıldığında, CAMO/CAO'da başka bir ARS yok ise bu kuruluşun uçuşa elverişlilik gözden geçirme ve varsa özel uçuş izni yayımlama yetkileri askıya alınır.

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel M¼d¼rl¼Đ¼

(6) ARS'nin bağımsız alıŖması engellendiğinde, karar almasına baskı yapıldığında, gerekli evrak ve dok¼manlar paylaŖılmadıĐında, y¼r¼tt¼Đ¼ uuŖa elveriŖlilik g¼zden geirme iŖlemine m¼dahale edildiğinde; Genel M¼d¼rl¼Đ¼n yapacağı incelemeye bağlı olarak, bu davranıŖı sergileyen personelin t¼m yetkileri, onayları 2 yıl s¼reyle askıya alınır ve ayrıca CAMO/CAO'nun uuŖa elveriŖlilik g¼zden geirme ve varsa ¼zel uuŖ izni yayımlama yetkileri de 2 yıl s¼reyle askıya alınır.

BEŖİNCİ B¼L¼M

eŖitli ve Son H¼k¼mler

GEİCİ MADDE- (1) Bu Genelgenin 5. Maddesi 2. Fıkrasına g¼re iŖlem yapılabilmesi iin ilk iki d¼nem uuŖa elveriŖlilik g¼zden geirme yetkisi ve uygulanabilecekse ¼zel uuŖ izni yayımlama yetki m¼racaatları, 19.08.2024 ve 25.11.2024 tarihlerinde kabul edilecek olup talepler toplu Ŗekilde dikkate alınacak ve iŖletmeler arasında emniyet risk değerlendirme puan sıralaması yapılarak en y¼ksek %50 dilime giren kuruluŖların m¼racaatları kabul edilerek aday ARS'ler hakkında yetkilendirme iin değerlendirme s¼reci y¼r¼t¼lecektir.

(2) S¼rekli uuŖa elveriŖlilik y¼netimi kuruluŖu b¼nyesinde bu Genelge yayınlanmadan ¼nce yetkilendirilip hali hazırda alıŖan ARS'lerin kazanılmıŖ hakları kabul edilir. Ancak yetki geerliliğini koruyamayan veya yetkilendirildiği 10. yıldan sonra CAMO/CAO deĐiŖtiren ARS'ler, 13. Madde gereklerine g¼re değerlendirmeye alınır.

Y¼r¼rl¼k

MADDE 20- (1) Bu Genelge yayımı tarihinde y¼r¼rl¼Đe girer.

Y¼r¼tme

MADDE 21- (1) Bu Genelge h¼k¼mlerini Sivil Havacılık Genel M¼d¼r¼ y¼r¼t¼r.

Ekler

Ek-1: SYK Emniyet Risk Değerlendirme Anketi (SHGM Form 333)

Ek-2: UuŖa ElveriŖlilik G¼zden Geirme Personeli BaŖvuru Kontrol Formu (SHGM Form 400)

Ek-3: UuŖa ElveriŖlilik G¼zden Geirme Personeli Değerlendirme Formu (SHGM Form 253)

Ek-4: UuŖa ElveriŖlilik G¼zden Geirme Personeli Yetkilendirme Belgesi (SHGM Form 4C)

	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü <i>Directorate General of Civil Aviation</i>	Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı <i>Airworthiness Department</i>
CAMO / CAO EMNİYET RİSK DEĞERLENDİRME ANKETİ		

Ek-1: SYK Emniyet Risk Değerlendirme Anketi

SYK Emniyet Risk Değerlendirme Anketi CAMO-CAO Safety Risk Assessment Survey		
Kuruluşun Adı / <i>Name of the Organization</i>		
Değerlendirme Tarihi / <i>Assessment Date</i>		AOC TR..... TR.....

Formun doldurulduğu tarih itibarıyla

A	ORGANİZASYON	Çok Yüksek Risk 1	2	3	4	Düşük Risk 5	Puan Point
1.	CAMO/CAO yetkisi ne kadar önce alındı / <i>Time elapsed after CAMO/CAO approval.</i>	<= 18 ay	<= 36	<= 54	<= 72	72 ay <	
2.	CAMO/CAO personelinin sürekli uçuşa elverişlilik konusunda ortalama mesleki tecrübesi / <i>Average experience in continuing airworthiness management for the CAMO/CAO personnel.</i>	<= 18 ay	<= 36	<= 54	<= 72	72 ay <	
3.	Hava aracı sayısı / <i>Number of aircrafts</i>	> 40	40 >=	20 >=	10 >=	5 >	
4.	Hava aracı tip çeşitliliği / <i>Aircraft type variety</i>	> 8	7-8	5-6	3-4	1-2	
5.	Yıllık uçuş sayısının hava aracına oranı / <i>Total annual flight cycle per aircraft</i>	> 300	300 >=	200 >=	100 >=	50 >	
6.	Operasyon tarifesi / <i>Operation type</i>		Karışık <i>Mixed</i>	Tarifersiz <i>Unscheduled</i>	Tarifeli <i>Scheduled</i>		
7.	Operasyon mesafesi / <i>Operation haul</i>		Uzun mesafe <i>Long haul</i>	Karışık <i>Mixed</i>	Kısa mesafe <i>Short haul</i>		
8.	Taşımacılık türü / <i>Transport variety</i>		Karışık <i>Mixed</i>	Yük <i>Cargo</i>	Yolcu <i>Pax</i>		
9.	Hava aracı ortalama yaşı / <i>Average age of aircraft</i>	>= 12	12 >	9 >	6 >	3 >	
10.	Kalite sistemi altındaki kuruluş sayısı / <i>Number of subcontractors working under the quality system</i>	> 1		1		Yok <i>None</i>	
11.	SYK'da çalışan toplam personel sayısının yönetilen hava aracı sayısına oranı / <i>Ratio of the total number of employee in CAMO to the managed aircraft number</i>	<= 1		<= 2		2 <	
12.	Anlaşmalı bakım kuruluşu sayısı / <i>Number of contracted maintenance organizations</i>	< 3	< 4	< 6	< 9	9 <	
13.	Komponent pool anlaşması / <i>Component pool contracts</i>	1	2	3	4	5 <=	
14.	Gerekli.Adam.Saat/Mevcut.Adam.Saat yüzdesi / <i>Man-Hour rate percent</i>	>= 0.97	>= 0.90	>= 0.85	>= 0.80	0.80 >	
15.	Son 2 yıldaki Form.4 sahibi yönetici personel değişim sayısı / <i>Number of management personnel change in the last 2 years</i>	> 1		1		Yok <i>None</i>	

CAMO / CAO EMNİYET RİSK DEĞERLENDİRME ANKETİ

B	AKTİVİTE	Çok Yüksek Risk 1	2	3	4	Düşük Risk 5	Puan Point
16.	Gözden geçirme yetkisi / <i>Airworthiness review authorization</i>		Var Yes		Yok None		
17.	Özel uçuş izni yayınlama yetkisi / <i>Permit to fly authorization</i>		Var Yes		Yok None		
18.	Dolaylı onay yetkisi / <i>Indirect approval authorization</i>		Var Yes		Yok None		
19.	Wet-Lease operasyonu / <i>Wet-Lease operation</i>		Var Yes		Yok None		
20.	Uçuşa elverişlilik gözden geçirme sertifikasının geçerlilik tarihini uzatma yetkisi / <i>Authority to extend the validity date of the airworthiness review certificate</i>		Var Yes		Yok None		
21.	Özel yetkilerden kaç tanesi mevcut / <i>How many special operations are available</i> PBN (RNAV/RNP), RNP AR APCH, RNP 0.3, MNPS, NAT-HLA, RVSM, LVO, ETOPS, DGR, EFB, NVIS, HHO, HEMS, HOFO, SET-IMC, PINS-VFR	> 4	4	3	2	1	
C	(Son 2 yıldaki) DENETİM BULGU DURUMU	Çok Yüksek Risk 1	2	3	4	Düşük Risk 5	Puan Point
22.	Kuruluşun SYK yetkisi kapsamındaki yaptığı son iç denetim sonrası geçen süre / <i>Time elapsed since the last internal audit within the scope of CAMO-CAO approval.</i>	> 24 ay	19-24	13-18	7-12	7 ay >	
23.	(İç denetim) Zamanında kapatılmayan bulgu sayısı / <i>Number of audit findings not closed in time (internal)</i>	> 3	3	2	1	Yok None	
24.	(İç denetim) 1. Seviye bulgu sayısının son iki yıl denetim sayısına oranı / <i>Ratio of level 1 finding to audit number (internal)</i>	> 0,3	0,3 >=	0,25 >=	0,2 >=	Yok None	
25.	(İç denetim) 2. Seviye bulgu sayısının son iki yıl denetim sayısına oranı / <i>Ratio of level 2 finding to audit number (internal)</i>	> 0,8	0,8 >=	0,6 >=	0,4 >=	0,2 >=	
26.	SHGM'nin SYK kapsamındaki son denetiminden sonra geçen süre / <i>Time elapsed since the last DGCA audit in the scope of CAMO-CAO</i>	> 24 ay	19-24	13-18	7-12	7 ay >	
27.	(SHGM Denetim) Zamanında kapatılmayan bulgu sayısı / <i>Audit findings not closed in time (DGCA Audit)</i>	> 1		1		Yok None	
28.	(SHGM Denetim) 1. Seviye bulgu sayısının son iki yıl denetim sayısına oranı / <i>Ratio of level 1 finding to audit number (DGCA Audit)</i>	> 0,2	0,2 >=	0,15 >=	0,1 >=	Yok None	
29.	(SHGM Denetim) 2. Seviye bulgu sayısının son iki yıl denetim sayısına oranı / <i>Ratio of level 2 finding to audit number (DGCA Audit)</i>	> 0,6	0,6 >=	0,4 >=	0,2 >=	Yok None	
30.	Kuruluşun yetki kapsamındaki tüm alanlarda yaptığı son iç denetim sonrası geçen süre / <i>Time elapsed since the organization's last internal audit in all areas within its scope of authorization.</i>	> 24 ay	19-24	13-18	7-12	7 ay >	
31.	(İç denetim) Tüm alanlarda zamanında kapatılmayan bulgu sayısı / <i>Number of findings that were not closed in a timely manner in all areas (internal).</i>	> 3	3	2	1	Yok None	

CAMO / CAO EMNİYET RİSK DEĞERLENDİRME ANKETİ

32.	SHGM'nin, kuruluşun yetkisi kapsamındaki tüm alanlarda gerçekleştirdiği son denetimden sonra geçen süre / <i>Time elapsed since the last inspection carried out by DGCA including all areas within the scope of the organization's authority.</i>	> 24 ay	19-24	13-18	7-12	7ay >	
33.	(SHGM Denetim) Tüm alanlarda zamanında kapatılmayan bulgu sayısı / <i>Number of findings that were not closed on time in all areas (DGCA Audit).</i>	> 2	2	1	Yok None		
D	(Son 12 aya ait) PERFORMANS VERİLERİ	Çok Yüksek Risk 1	2	3	4	Düşük Risk 5	Puan Point
34.	100 FC için IFTB ve yol değişikliği sayısının toplam hava aracı sayısına oranı / <i>Number of IFTB and diversion w.r.t. 100 FC per total number of aircraft</i>	≥ 4	4 >	3 >	2 >	1 >	
35.	100 FC için teknik olay bildirim sayısının toplam hava aracı sayısına oranı / <i>Number of technical occurrence reports w.r.t. 100 FC per total number of aircraft</i>	≥ 9	9 >	6 >	3 >	1 >	
36.	100 FC için PIREP sayısının toplam hava aracı sayısına oranı / <i>PIREP number w.r.t. 100 FC per total number of aircraft</i>	≥ 8	8 >	6 >	4 >	2 >	
37.	100 FH için MAREP sayısının toplam hava aracı sayısına oranı / <i>MAREP number w.r.t. 100 FH per total number of aircraft</i>	≥ 12	12 >	9 >	6 >	3 >	
38.	100 FC için MEL uzatma sayısının toplam hava sayısına oranı / <i>MEL extension number w.r.t. 100 FC per total number of aircraft</i>	≥ 0.8	0.8 >	0.6 >	0.4 >	0.2 >	
39.	SHT-BPU kapsamında uzatma uygulanan task sayısının hava aracı sayısına oranı / <i>Ratio of the number of tasks that have been extended within the scope of SHT-BPU to the number of aircraft.</i>	≥ 0.8	0.8 >	0.4 >	0.1 >	Yok None	
40.	Plansız komponent söküm sayısının hava aracı sayısına oranı / <i>Ratio the number of unscheduled component removals to the fleet size</i>	≥ 0.7	0.7 >	0.4 >	0.2 >	0.1 >	
41.	Ertelenen bakım kartı sayısının hava aracı sayısına oranı / <i>Ratio of the number of deferred item (task cards) to the fleet size</i>	≥ 0.4	0.4 >	0.3 >	0.2 >	0.1 >	
42.	Kaza ve ciddi olay sayısının hava aracı sayısına oranı / <i>Ratio of accident and serious incidences counts to the aircraft number</i>	> 1		1		1 >	
43.	Tekrar eden toplam arıza sayısının hava aracı sayısına oranı / <i>Ratio of total number of recurrent defects to the aircraft number</i>	> 1		1		1 >	
44.	Teknik sevk güvenilirlik oranı / <i>Technical dispatch reliability ratio*</i>	< 98		98-99		99 <	
45.	SAFA oranı / <i>SAFA ratio*</i>	> 55	45-55	35-44	20-34	20 >	
E	(Son 2 yıl içinde) İDARİ MALİ YAPTIRIM DURUMU	Çok Yüksek Risk 1	2	3	4	Düşük Risk 5	Puan Point
46.	Yetki askıya alma sayısı / <i>Number of authorization suspensions.</i>	Var Yes				Yok None	

CAMO / CAO EMNİYET RİSK DEĞERLENDİRME ANKETİ

47.	İdari yaptırım uygulama sayısı / <i>Number of administrative sanctions, penalty imposed.</i>	Var Yes				Yok None	
48.	Uyarı yazısı uygulama sayısı / <i>Total number of official letter based on non-compliances.</i>	Var Yes				Yok None	
49.	Form-4 iptali veya askıya alma / <i>Form-4 revocation or suspension.</i>	Var Yes				Yok None	
		TOPLAM PUAN / <i>TOTAL SCORE</i>					

*100 puan üzerinden değerlendirilmiştir.

Kuruluşun Kalite (veya Uyumluluk İzleme veya Emniyet Sistem) Yönetici Personeli / <i>Quality (or Compliance Monitoring or Safety System) Manager of the Organization</i>	Adı Soyadı / <i>Name</i>	
	İmzası / <i>Signature</i>	
Şirketin Gözetim Periyodunu Takip Eden Sorumlu / <i>Responsible Person Monitoring the Organization</i>	Adı Soyadı / <i>Name</i>	
	İmzası / <i>Signature</i>	
Sürekli Uçuş Elverişlilik Kuruluşları Koordinatörü / <i>Airworthiness Organizations Coordinator</i>	Adı Soyadı / <i>Name</i>	
	İmzası / <i>Signature</i>	

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Directorate General of Civil Aviation

Uçuş Elverişlilik Daire Başkanlığı
Airworthiness Department

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ BAŞVURU KONTROL FORMU

#	Konu	Sunuldu		Açıklama
		E	H	
1	Kuruluş yetki ve sertifikalar (İşletme Ruhsatı, İşletme Şartları, Sürekli Uçuş Elverişlilik Yönetimi Kuruluşu, Birleşik Uçuş Elverişlilik Yönetimi Kuruluşu, Hava Aracı Bakım Kuruluşu, v.b.)	☐	☐	
2	Kuruluş el kitapları ve prosedürler, süreçler (Talep kapsamında güncellenen CAMO/CAO El Kitabı, Hava Aracı Uçuş Elverişlilik Gözden Geçirme İnceleme Prosedürü, Özel Uçuş İzni Yayınlama Prosedürü ve ilgili süreçler)	☐	☐	
3	Talebi net şekilde içeren ve konu hakkında tüm süreci referanslara atıf yapılarak açıklayan başvuru yazısı	☐	☐	
4	Aday ARS Adı SOYADI	☐	☐	
5	Aday ARS 'nin görevi (Yetki talep edilen mevcut kuruluşta işe başlama tarihi ve bu kuruluş bünyesinde uygun sorumluluklara sahip pozisyon) - İş sözleşmesi veya ek protokol - SGK işe giriş bildirgesi	☐	☐	
6	Aday ARS 'nin göreviyle ilgili nitelikler (HBL-66 Hava Aracı Bakım Personeli Lisansı, Mühendislik derecesi, Havacılık alanında önlisans/lisans diploması, U 01 E UE 007 Hava Aracı Uçuş Elverişlilik Denetimi, Yabancı dil (İngilizce) yeterliliği, v.b.)	☐	☐	
7	Aday ARS 'nin eğitim kayıtları (Yetki talep edilen hava aracı tipinde SHT-66 Seviye 1'e eşdeğer seviyede <i>familiarization</i> eğitimi, Kurumsal Dönüşüm Modeli eğitimleri, Operasyonel gereklilikler ve işletme şartlarına bağlı özel yetkiler eğitimi, CAMO/CAO El Kitabı, prosedürler ve süreçler eğitimi, Hava aracı bakım programı eğitimi, v.b.)	☐	☐	
8	Aday ARS 'nin mevzuat bilgisi - İlk uçuş elverişlilik (SHY-21, SHT-21 veya EASA Part-21) - Sürekli uçuş elverişlilik (SHY-CA, SHT-CAM, SHT-145, SHT-66 veya EASA Part-M, Part-ML, Part-145, Part-66, Part-CAMO, Part-CAO)	☐	☐	

	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü <i>Directorate General of Civil Aviation</i>	Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı <i>Airworthiness Department</i>
UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ BAŞVURU KONTROL FORMU		

#	Konu	Sunuldu		Açıklama
		E	H	
9	Aday ARS 'nin iş, mesleki deneyim (Havacılık sektörü uçuşa elverişlilik alanında çalışmaya başladığı tarih, Son çalıştığı kuruluş ve buradaki görevi, v.b.) - MTOW 5700 Kg ve üzeri olan hava araçları - MTOW 2730 Kg üzeri olan hava araçları - MTOW 2730 Kg ve altı piston motorlu hava aracı ile Grup 3 ve Grup 4 hava araçları	☐	☐	
10	Aday ARS 'nin özgeçmişi	☐	☐	
11	Aday ARS 'nin adli sicil arşiv kaydı	☐	☐	
12	Aday ARS 'nin imzası, Tarih	☐	☐	
13	SHGM Hizmet Tarifesi (CAMO/CAO yetki kapsamı onayı, ARS dahil yönetici personel onayı, CAMO/CAO El Kitabı onayı, Hava aracı bakım programı onayı, v.b.)	☐	☐	
14		☐	☐	

İlgili Formlar

- Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personel Adayı Değerlendirme Formu (SHGM Form 253)
- SYK Emniyet Risk Değerlendirme Anketi (SHGM Form 333)

Başvuranın Taahhüdü: Yukarıda verilen bilgilerin kanıtlanabilir ve doğru olduğunu beyan ederim.		
Sorumlu Müdür Adı SOYADI	İmza	Tarih

Not: Bütün dokümanların UED 2023/2 Genelgesi kapsamında, Genel Müdürlüğün tanımladığı uygulamalar üzerinden gönderilmesi gerekmektedir.

	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü <i>Directorate General of Civil Aviation</i>	Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı <i>Airworthiness Department</i>
UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU		

Ek-3: Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Değerlendirme Formu

Kuruluş	.....	
Onay No	.....	
Adı SOYADI		
☐ HBL-66 Hava Aracı Bakım Personeli Lisansı için	Lisans No:	
Lisansta Kayıtlı Hava Aracı Tipleri ve TCDS	Hava Aracı Tipi: ..... Hava Aracı TCDS:	
Lisansta Kayıtlı Hava Aracı Tipleri ve TCDS	Hava Aracı Tipi: ..... Hava Aracı TCDS:	
Lisansta Kayıtlı Hava Aracı Tipleri ve TCDS	Hava Aracı Tipi: ..... Hava Aracı TCDS:	
☐ HBL-66 Hava Aracı Bakım Personeli Lisansı olmayan için	“Mühendislik derecesi” uçak, uzay, makine, elektrik, elektronik, aviyonik, mekatronik, havacılık, endüstri, bilgisayar (donanım), haberleşme (telekomünikasyon), malzeme ve metalürji mühendisliği alanında kazanılan diploma. “Havacılık alanında önlisans/lisans diploması” hava araçlarının veya hava aracı komponentlerinin bakımı ile ilgili alan(lar)da eğitim öğretim programlarından mezun tekniker/teknisyen.	
Talep Edilen Yetki	Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme İncelemesi ☐ İlk Veriliş ☐ İlave	Özel Uçuş İzni Yayınlama ☐ İlk Veriliş ☐ İlave
TCDS		
Hava Aracı Tip(ler)i		
TCDS		
Hava Aracı Tip(ler)i		
TCDS		
Hava Aracı Tip(ler)i		

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Directorate General of Civil Aviation

Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı
Airworthiness Department

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

A. Deneyim

Havacılık sektörü uçuşa elverişlilik alanında çalışmaya başladığı tarih: ...../...../.....

Son çalıştığı kuruluş: .....

Bu kuruluştaki pozisyonu, ünvanı, görevi: .....

Yetki talep edilen mevcut kuruluştaki işe başlama tarihi: ...../...../.....

Mevcut kuruluştaki son pozisyonu, ünvanı, görevi: .....

B. Regülasyon Bilgisi

	Yeterli	Yetersiz	N/A
SHT-CAM: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetimi Talimatı	☐	☐	☐
SHT-21: Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Talimatı	☐	☐	☐
SHT-145: Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Talimatı	☐	☐	☐
SHT-66: Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Talimatı	☐	☐	☐
Sürekli uçuşa elverişlilik ile ilgili Genelgeler	☐	☐	☐
EASA Commission Regulation (EU) No 1321/2014 — Continuing Airworthiness	☐	☐	☐
EASA Commission Regulation (EU) No 748/2012 — Initial Airworthiness and Environmental Protection	☐	☐	☐
ICAO Annex 8 — Airworthiness of Aircraft	☐	☐	☐
ICAO doc.9760 — The Airworthiness Manual	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

C. El Kitabı ve Eğitimler

	Yeterli	Yetersiz	N/A
Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetimi Kuruluşu El Kitabı, Prosedürler ve Süreçler			
CAMO/CAO el kitabı ile sürekli uçuşa elverişlilik, uçuşa elverişlilik gözden geçirme, özel uçuş izni işlemleri	☐	☐	☐
<i>Not: CAMO/CAO değişikliğinde veya yetkinin yeniden kazanılmasında veya 5 yıllık periyotlarda kuruluş içinden (veya dışından) belirtilen içerikte eğitim alınır.</i>			

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

C. El Kitabı ve Eğitimler	Yeterli	Yetersiz	N/A																		
Hava Aracı Bakım Programı / Bakım Planlama Dokümanı Optimizasyon tekniği, Güvenilirlik programı, Periyodik kontrollere dayalı hava aracı bakım programı, Trent takibi, Durum izlemeye dayalı ömür sınırlı parçalar ve/veya süre kontrollü komponentler, Planlı ve plansız bakımlar gibi konuları içeren bakım programı esasları <i>Not: ARS yetkisine yeni hava aracı tip ilave edileceğinde veya CAMO/CAO değişikliğinde veya yetkinin yeniden kazanılmasında veya 5 yıllık periyotlarda kuruluş içinden (veya dışından) belirtilen içerikte eğitim alınır.</i>	☐	☐	☐																		
Operasyonel Gereklilikler ve (İşletme Şartlarına bağlı) Özel Yetkiler Asgari Ekipman Listesi (MEL) <i>Not: ARS yetkisine yeni hava aracı tip ilave edileceğinde veya CAMO/CAO değişikliğinde veya yetkinin yeniden kazanılmasında veya 5 yıllık periyotlarda kuruluş içinden (veya dışından) belirtilen içerikte eğitim alınır.</i>	☐	☐	☐																		
Operasyonel Gereklilikler ve (İşletme Şartlarına bağlı) Özel Yetkiler Özel operasyon yetkileri <table border="0"> <tr> <td>PBN (RNAV/RNP)</td> <td>RNP AR APCH</td> <td>RNP 0.3</td> </tr> <tr> <td>NAT-HLA (MNPS)</td> <td>RVSM</td> <td>LVO</td> </tr> <tr> <td>ETOPS</td> <td>DGR</td> <td>EFB</td> </tr> <tr> <td>NVIS</td> <td>HHO</td> <td>HEMS</td> </tr> <tr> <td>HOFO</td> <td>SET-IMC</td> <td>PINS-VFR</td> </tr> <tr> <td>LROPS</td> <td>AWOPS</td> <td></td> </tr> </table> <i>Not 1: İşletme için efektif/uygulanır olmayan yetkilerin üzeri çizilir.</i> <i>Not 2: ARS yetkisine yeni hava aracı tip ilave edileceğinde veya CAMO/CAO değişikliğinde veya yetkinin yeniden kazanılmasında veya 5 yıllık periyotlarda kuruluş içinden (veya dışından) belirtilen içerikte eğitim alınır.</i>	PBN (RNAV/RNP)	RNP AR APCH	RNP 0.3	NAT-HLA (MNPS)	RVSM	LVO	ETOPS	DGR	EFB	NVIS	HHO	HEMS	HOFO	SET-IMC	PINS-VFR	LROPS	AWOPS		☐	☐	☐
PBN (RNAV/RNP)	RNP AR APCH	RNP 0.3																			
NAT-HLA (MNPS)	RVSM	LVO																			
ETOPS	DGR	EFB																			
NVIS	HHO	HEMS																			
HOFO	SET-IMC	PINS-VFR																			
LROPS	AWOPS																				
Operasyonel Gereklilikler ve (İşletme Şartlarına bağlı) Özel Yetkiler Uçuş operasyon türleri SHY-6A (Pax/Cargo) SHY-6A-CH (Ticari OPS, FTO) SHY-6B (NCO, NCC, FTO, Ticari SPO, SPO) SHY-6C <i>Not 1: İşletme için efektif/uygulanır olmayan yetkilerin üzeri çizilir.</i> <i>Not 2: CAMO/CAO değişikliğinde veya yetkinin yeniden kazanılmasında veya 5 yıllık periyotlarda kuruluş içinden (veya dışından) belirtilen içerikte eğitim alınır.</i>	☐	☐	☐																		

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

C. El Kitabı ve Eğitimler	Yeterli	Yetersiz	N/A
Hava Aracı <i>Familiarization</i> Eğitimi Yetki talep edilen her bir tipte en azından SHT-147/EASA Part-147 Bakım Eğitimi Kuruluşu veya SHT-145/EASA Part-145 Bakım Kuruluşu, imalatçı veya Genel Müdürlükçe kabul edilen kuruluş tarafından SHT-66/EASA Part-66 Seviye 1 Genel Tanıtıma eşdeğer düzeyde hava aracı eğitimi <i>Not 1: TCDS'de geçen herhangi bir tipte eğitim alınması, bu TCDS'ye bağlı diğer hava araçlarında da yetkilendirilmek için yeterlidir.</i> <i>Not 2: HBL-66 lisansında kayıtlı hava aracı tiplerinin ilişkili olduğu tip sertifikalarına bağlı hava aracı tiplerinde yetkilendirilmek için bu eğitim aranmaz.</i> <i>Not 3: ARS yetki kapsamında olmayan hava aracı tip (ilavesi) için yetkilendirme yapılacak ise bu hava aracına ait TCDS'de geçen herhangi bir tipte eğitim alınması yeterlidir.</i>	☐	☐	☐
Yabancı dil yetkinliği - SHGM, SDED tarafından yapılan dil yeterliliği (İngilizce) sınav sonucu asgari 75 / 100 - ÖSYM tarafından yapılan yabancı dil (İngilizce) sınav sonucu en az 70 / 100 <i>Not: Bu sonuçlar sınav tarihi itibarıyla 10 yıl süreyle geçerlidir.</i>	☐	☐	☐
ARS yetkinlik eğitimi U 01 E UE 007 - Hava Aracı Uçuşa Elverişlilik Denetimi (asgari 75 / 100) <i>Not: Bu sonuçlar sınav tarihi itibarıyla 10 yıl süreyle geçerlidir.</i>	☐	☐	☐
KDM Eğitimleri - U 01 E SD 011 - Emniyet Yönetim Sistemi - U 01 E UE 013 - Uçuşa Elverişlilikte İnsan Faktörleri - U 01 E UE 014 - Elektrik Tesisatı Bağlantı Sistemi - U 01 E UE 015 - Yakıt Tankı Emniyeti <i>Not: İlk yetkilendirme için sınav başarı kabul kriteri 60 / 100.</i> <i>Not: Yetkinin yeniden kazanılmasında veya 5 yıllık periyotlarda kuruluş içinden (veya dışından) belirtilen içerikte eğitimler alınır.</i>	☐	☐	☐

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

C. El Kitabı ve Eğitimler	Yeterli	Yetersiz	N/A
KDM eğitimleri HBL-66 lisansında türbin motorlu uçak tipi kayıtlı hava aracı bakım teknisyeni hariç ilk defa türbin motorlu uçaklarda yetkilendirilecek aday ARS için; U 01 E UE 132 - Türbin Motorlu Uçak Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 11) U 01 E UE 138 - Gaz Türbin Motorlar (Modül 15) <i>Not: HBL-66 lisansı olmayan aday ARS için ilk yetkilendirmede veya bu grupla ilişkilendirilen hava aracı tipinde ilk yetki ilavesi yapılacağında bu eğitimler istenir. Sınav başarı kabul kriteri 60 / 100.</i>	☐	☐	☐
KDM eğitimleri HBL-66 lisansında piston motorlu uçak tipi kayıtlı hava aracı bakım teknisyeni hariç ilk defa piston motorlu uçaklarda yetkilendirilecek aday ARS için; U 01 E UE 132 - Piston Motorlu Uçak Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 11) U 01 E UE 139 - Piston Motorlar (Modül 16) <i>Not: HBL-66 lisansı olmayan aday ARS için ilk yetkilendirmede veya bu grupla ilişkilendirilen hava aracı tipinde ilk yetki ilavesi yapılacağında bu eğitimler istenir. Sınav başarı kabul kriteri 60 / 100.</i>	☐	☐	☐
KDM eğitimleri HBL-66 lisansında türbin motorlu helikopter tipi kayıtlı hava aracı bakım teknisyeni hariç ilk defa türbin motorlu helikopterlerde yetkilendirilecek aday ARS için; U 01 E UE 135 - Helikopter Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 12) U 01 E UE 138 - Gaz Türbin Motorlar (Modül 15) <i>Not: HBL-66 lisansı olmayan aday ARS için ilk yetkilendirmede veya bu grupla ilişkilendirilen hava aracı tipinde ilk yetki ilavesi yapılacağında bu eğitimler istenir. Sınav başarı kabul kriteri 60 / 100.</i>	☐	☐	☐

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

C. El Kitabı ve Eğitimler	Yeterli	Yetersiz	N/A
KDM eğitimleri HBL-66 lisansında piston motorlu helikopter tipi kayıtlı hava aracı bakım teknisyeni hariç ilk defa piston motorlu helikopterlerde yetkilendirilecek aday ARS için; U 01 E UE 135 - Helikopter Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 12) U 01 E UE 139 - Piston Motorlar (Modül 16) <i>Not: HBL-66 lisansı olmayan aday ARS için ilk yetkilendirmede veya bu grupla ilişkilendirilen hava aracı tipinde ilk yetki ilavesi yapılacağında bu eğitimler istenir. Sınav başarı kabul kriteri 60 / 100.</i>	☐	☐	☐
KDM eğitimleri - HBL-66 lisansında diğer (ELA1 ve ELA2) hava aracı tipi kayıtlı hava aracı bakım teknisyeni hariç ilk defa diğer (ELA1 ve ELA2) hava aracı tiplerinde yetkilendirilecek aday ARS için; U 01 E UE 156 - Genel Gövde Yapısı (Modül 7L) U 01 E UE 161 - Radyo Com / ELT / Transponder / Ekipmanlar (Modül 12L) - Yetkilendirilmek istenen hava aracı yapısına göre aşağıdaki ilgili modül(ler): U 01 E UE 153 - Gövde Yapısı: Ahşap, Metal Boru ve Kumaş (Modül 4L) U 01 E UE 154 - Gövde Yapısı: Kompozit (Modül 5L) U 01 E UE 155 - Gövde Yapısı: Metal (Modül 6L) U 01 E UE 157 - Güç Sistemleri (Modül 8L) U 01 E UE 158 - Sıcak Hava Balonu / Hava Gemisi (Modül 9L) U 01 E UE 159 - Serbest veya Bağlı Gaz Balonu / Hava Gemisi (Modül 10L) U 01 E UE 160 - Sıcak Havalı / Gazlı Hava Gemisi (Modül 11L) U 01 E UE 162 - Döner Kanat Aerodinamiği, Yapı ve Sistemleri (Modül 13L) <i>Not: HBL-66 lisansı olmayan aday ARS için ilk yetkilendirmede veya bu grupla ilişkilendirilen hava aracı tipinde ilk yetki ilavesi yapılacağında bu eğitimler istenir. Sınav başarı kabul kriteri 60 / 100.</i>	☐	☐	☐
	☐	☐	☐

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

D. İlgili Hava Aracı Tipinde Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Performans Değerlendirilmesi		Yeterli	Yetersiz
1.	Uçuşa Elverişlilik Direktifleri (AD) • (İlave) Tip Sertifikasının ve Tip Sertifikası Veri Sayfasının incelenmesi, değerlendirilmesi • AD değerlendirme ve yorumlama • AD için çıkarılan yayının kontrolü • AD uygulamasının kontrolü • AD'nin zamanında uygulanıldığının kontrolü • AD kayıtlarının kontrolü • Üreticiler tarafından yayınlanan zorunlu Servis Bültenlerinin kontrolü, uygulanması ve takibi	☐	☐
2.	Ömürlü Parçalar • Ömürlü parçaların uygun şekilde tanımlanması • Ömürlü parçaların takibi • Ömürlü parçaların zamanında değişmesi • Ömürlü parçaların uygun standartlara göre değişimi	☐	☐
3.	Bakımlar • Bakım kartlarının ve bakımların zamanında yapıldığının kontrolü • Bakım kuruluşları tarafından servise verilme • Planlı bakımların takibi • Plansız bakımların süreç kontrolü • Ertelenen bakımların takibi • Bakım periyodundan sapma, erteleme kontrolü, takibi ve uygulamaları	☐	☐
4.	Onarımlar, Tamirler, Modifikasyonlar • Onarım, Tamir, Modifikasyon için referansların tespiti, kontrolü • Bilinen onarımların standartlara uygun açılması takibi ve giderilmesi • Modifikasyon ve onarım işlemlerinin standartlara uygun gerçekleştirilmesi ve kaydedilmesi	☐	☐
5.	Arızalar • Bakımda tespit edilen rutin dışı arızaların kontrolü • Ertelenen arızaların kontrolü • MEL arızalarının kontrolü • Tekrarlı arızaların kontrolü • Arızaların uygun şekilde giderilmesi ve kayıt edilmesi	☐	☐

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Directorate General of Civil Aviation

Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı
Airworthiness Department

UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU

D. İlgili Hava Aracı Tipinde Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Performans Değerlendirilmesi		Yeterli	Yetersiz
6.	Diğer - Bakım Çıkış Sertifikası veya Servise Verme Sertifikası (CRS) incelenmesi ve içeriklerinin görev/task listesi ile kıyaslanarak doğrulanması - AMP, AFM/POH gibi El Kitapları ve diğer dokümanların güncelliğinin değerlendirilmesi - Hava Aracı/Motor/Pervane uçuş saat ve iniş sayılarının uygun şekilde kayıt altına alındığının kontrolü - Hava aracı ağırlık denge kayıtlarının kontrolü - Gürültü sertifikasının hava aracı konfigürasyonu ile uyumunun kontrolü - Sigorta kontrolü - Radyo telsiz ruhsatlarının ve kayıtlarının kontrolü - Beacon ID (ELT) ve Mode-S / Mode-C kayıtlarının kontrolü	☐	☐

E. Gözetimi Yapan SHGM Personelinin Adayla İlgili Tespit ve/veya Yorumları

F. Ekler
1.)
2.)
3.)
4.)

G. SONUÇ

..... şirketinde çalışan Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli olarak önerilen Adı SOYADI, TC-..... tescil işaretli hava aracı üzerinde yapılan uçuşa elverişlilik gözden geçirme incelemesi performans değerlendirmesi, yukarıda belirtilen hususları da içerecek şekilde gerçekleştirilmiş olup,

Talep Edilen Yetki	Özel Uçuş İzni Yayınlama	Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme İncelemesi
TCDS		
Hava Aracı Tip(ler)i		
TCDS		

	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü <i>Directorate General of Civil Aviation</i>	Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı <i>Airworthiness Department</i>
UÇUŞA ELVERİŞLİLİK GÖZDEN GEÇİRME PERSONELİ DEĞERLENDİRME FORMU		

Hava Aracı Tip(ler)i		
TCDS		
Hava Aracı Tip(ler)i		

yukarıdaki çizelgede belirtilen hava aracı tip(ler)inde

Özel Uçuş İzni Yayınlama yetkisi		Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli olarak yetkilendirilmesi	
Uygun değerlendirilmiştir.	☐	Uygun değerlendirilmiştir.	☐
Uygun değerlendirilmemiştir.	☐	Uygun değerlendirilmemiştir.	☐

Değerlendirme Yeri / Tarihi	
Gözetimi Yapan SHGM Personeli	
Sürekli Uçuşa Elverişlilik Kuruluşları Koordinatörü	
Hava Aracı Uçuşa Elverişlilik Koordinatörü	
Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanı	

Kullanılan Formlar

- Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Raporu – Sıcak Hava Balonu (SHGM Form 229)
- Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Raporu – Uçak (SHGM Form 230)
- Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Raporu – Helikopter (SHGM Form 231)
- Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Tavsiye Raporu – Uçak (SHGM Form 232)
- Uçuş Koşulları Onayı Başvuru Formu (SHGM Form 37)
- Özel Uçuş İzni Başvuru Formu (SHGM Form 21)
- Uçuş İzni Koşulları - Onay Formu (SHGM Form 18A)

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DIRECTORATE GENERAL OF CIVIL AVIATION

Uçuşa Elverişlilik Gözden Geçirme Personeli Yetkilendirmesi
Authorization of Airworthiness Review Staff

ABC ŞİRKETİ
(TR....)

Adı SOYADI
(TR.ARS....)

Yukarıdaki personelin, adı geçen işletmede, aşağıdaki hava aracı tiplerinde, söz konusu görevi yürütmesi Sürekli Uçuşa Elverişlilik Yönetmeliği kapsamında uygun görülmüştür.

It is hereby announced that the personnel, whose name is given above, is accepted to carry out and to hold the mentioned post for the aircraft types within the organization, in accordance with the Continuing Airworthiness Directive

Hava Aracı / Aircraft İmalatçı Manufacturer, Tip Type	TCDS (SHGM, EASA, FAA, TCAA, ANAC)	Hava Aracı / Aircraft İmalatçı Manufacturer, Tip Type	TCDS (SHGM, EASA, FAA, TCAA, ANAC)
---	---	---	---
---	---	---	---
---	---	---	---
---	---	---	---
---	---	---	---
---	---	---	---

Onay tarihi | Approval date: ...

Elektronik İmzalıdır
Electronically Signed

Bu belge başkasına devredilemez; geri alınmadığı ve iptal edilmediği veya sahibi tarafından iade edilmediği sürece geçerlidir. | This certificate is non-transferrable and is valid until revoked or relinquished by the owner or organization.

...
Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanı
Head of Airworthiness Department

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/shgm-ebys>
Verification Address

Kare kod okutularak belgenin onay durumu doğrulanabilir.
Approval status of the document can be verified by the QR code.

